

ยอดกัลยาณมิตร



นางอุตตรานั้นมีวิญญานของยอดกัลยาณมิตร ต้องการให้นางสิริมา ได้ฟังธรรมจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อโปรดเธอให้พ้นจากฐานะของการ เป็นหญิงงามเมือง ยกระดับจิตของเธอให้สูงขึ้น นี่คือการคิดของนางอุตตรา พระโสดาบันผู้มีจิตใจที่งดงาม คิดหาทุกวิถีทางที่จะทำให้นางสิริมามีโอกาส ได้ฟังธรรมจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงกล่าวว่า “สิริมา ฉันเป็นหญิงที่มี บิดานะ ถ้าหากบิดาของฉันทยกโทษให้ ฉันก็จะยกโทษให้เธอเช่นกัน”

สิริมากล่าวว่า “คุณแม่ เรื่องนั้นไม่ลำบากหรอก ฉันจะไปกราบแทบ เท้าท่านปุณณเศรษฐีบิดาของคุณแม่”

นางอุตตรารบอกว่า “ท่านปุณณะเป็นบิดาผู้ให้กำเนิดฉันในวัฏสงสาร เท่านั้น แต่ว่ามีบิดาอีกท่านที่ทำให้ฉันเกิดใหม่แล้วหลุดพ้นจากวัฏสงสารอีก ด้วย ฉันต้องการให้บิดาท่านนี้ยกโทษให้เธอ”

นางสิริมา “ก็ท่านใดหรือเป็นบิดาที่ท่านกล่าวว่า ทำให้ท่านเกิดแล้ว
พ้นจากวัฏสงสาร”

นางอุตตรา “พระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างไรเล่า”

นางสิริมา “โอ คุณแม่ ฉันไม่คุ้นเคยกับพระองค์ท่าน”

นางอุตตรา “ไม่เป็นไรฉันจะช่วยเธอเอง พรุ่งนี้พระบรมศาสดา
จะเสด็จมาที่นี่พร้อมภิกษุสงฆ์ เธอจงถือเครื่องสักการะตามแต่เธอจะหาได้
แล้วก็มาที่นี่ โดยเธอต้องจัดเครื่องสักการะเอง แล้วฉันจะพาเข้าไปกราบ
ขอให้พระองค์ยกโทษให้”



นางสิริมารับคำว่า “ได้ค่ะ คุณแม่” จากนั้นก็กลับไปยังบ้านของเธอ
สั่งการให้หญิงบริวาร ๕๐๐ ของตน จัดเตรียมอาหารอย่างดี



วันรุ่งขึ้น นางสิริมาพร้อมด้วยบริวารก็มาที่บ้านของนางอุตตรา นางสิริมาได้แต่ยืนประคองเครื่องสักการะ อันได้แก่ภัตตาหารที่ปรุงและ จัดแต่งอย่างประณีตสวยงาม แต่ไม่กล้าใส่บาตรพระภิกษุสงฆ์ที่มีพระสัมมา สัมพุทธเจ้าเป็นประมุข จึงยืนอยู่ห่างๆ เพราะสำนึกว่าตัวมีความผิด แล้ว มีความรู้สึกผิดๆ ในใจว่า อาชีพที่เธอทำอยู่นี้ไม่เหมาะสมที่จะเข้าไปใกล้ พระพุทธองค์ ซึ่งทั้งหมดนี้อยู่ในสายตาของนางอุตตรา เธอจึงเดินเข้าไป รับเอาเครื่องสักการะจากมือของนางสิริมา แล้วนำมาถวายแทนให้

พระผู้มีพระภาคเจ้าและคณะสงฆ์รับภัตตาหารแล้วก็ลงมือขบฉัน นางสิริมาเห็นว่า พระพุทธองค์เสวยภัตตาหารของตน ภิกษุสงฆ์ก็ขบฉัน จึงคิดว่า ‘ท่านเหล่านี้ไม่ได้รังเกียจเราเลย’ นางสิริมาพร้อมบริวารจึง ค่อยๆ กล้าเข้ามาหมอบกราบใกล้พระบาทของพระบรมศาสดา

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าและพระสงฆ์ทำภักติกเสร็จเรียบร้อยแล้ว พระบรมศาสดาก็ทรงทักทายเพื่อให้เธอสบายใจ แล้วถามว่า “เธอมีความผิดอะไรหรือ”

นางสิริมากราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เมื่อวานนี้หม่อมฉันได้ทำร้ายนางอุตตราผู้เป็นธิดาของพระองค์ แต่นางไม่ถือโกรธเลย กลับห้ามนางทาสีที่พากันเบียดเบียนหม่อมฉัน ทั้งยังได้ทำอุปัฏฐากแก่หม่อมฉัน หม่อมฉันรู้สึกซาบซึ้งถึงคุณของนาง จึงขอให้นางยกโทษให้ แต่นางกล่าวว่า ถ้าหากพระองค์ยกโทษให้ จึงจะงดโทษนั้นให้ด้วย”



พระบรมศาสดา “อุตตรา เป็นอย่างที่คุณสิริมาว่าอย่างนั้นหรือ”

นางอุตตรา “อย่างนั้นเจ้าค่ะ เมื่อวานนี้สิริมาหญิงสหายของหม่อมฉันได้ราดรดเนยใสที่เดือดพล่านลงบนศีรษะของหม่อมฉัน”

พระบรมศาสดา “เมื่อเป็นอย่างนั้น เธอคิดอย่างไร”

นางอุตตรา “หม่อมฉันคิดว่า จักรวาลนี้แค่นัก พรหมโลก
ก็ต่ำเกินไป คุณของสิริมานั้นมากอย่างยิ่ง เพราะว่าหม่อมฉัน
ได้อาศัยเธอให้มาปฏิบัติหน้าที่ภรรยาชั่วคราวแทน หม่อมฉันจึงมี
โอกาสสั่งสมบุญถืออุโบสถศีล ได้ให้ทานและฟังธรรม ถ้าหากว่า
หม่อมฉันมีความโกรธต่อนางแม่แต่นิดเดียว ก็ขอให้เนยใสที่เดือด
พล่านนั้นจงลวกหม่อมฉันเถิด แต่ถ้าหากความโกรธไม่มีแม่แต่นิด
เดียวก็จงอย่าลวก แล้วหม่อมฉันก็แผ่เมตตาให้นางสิริมาเจ้าค่ะ”

พระบรมศาสดาตรัสว่า

“ดีแล้วอุตตรา การชนะความโกรธได้อย่างนี้สมควรแท้”
(ตรัสพระคาถานี้ว่า)

อกุโกธเน ชิเน โกรธ อสารุํ สารุณา ชิเน
ชิเน กทริยํ ทาเนน สจเจนาสิกวาทินํ.

พึงชนะคนโกรธ ด้วยความไม่โกรธ
พึงชนะคนไม่ดี ด้วยความดี
พึงชนะคนตระหนี่ ด้วยการให้
พึงชนะคนพูดเหลวไหล ด้วยคำจริง.